

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget er en del af den samlede lovgivningsmæssige gennemførelse af en ny kommunalreform.

Forslaget er således et led i udmøntningen af regeringens aftale fra juni 2004 med Dansk Folkeparti om en strukturreform og den efterfølgende aftalte udmøntningsplan fra september 2004.

Aftalen indebærer, at der gennemføres en kommunalreform, som grundlæggende ændrer rammerne for varetagelsen af de offentlige opgaver og den offentlige service i Danmark.

Reformen tegner en ny offentlig sektor, hvor kommuner, regioner og stat har hver sin opgavemæssige identitet. Staten fastlægger de overordnede rammer. Kommunerne varetager de direkte borgerrettede opgaver og bliver dermed for borgere og virksomheder hovedindgangen til den offentlige sektor. Fem nye regioner får ansvaret for sundhedsvæsenet samt regionale udviklingsopgaver og får ansvaret for at løse visse driftsopgaver for kommunerne.

Reformen indebærer, at amtskommunerne, Hovedstadens Sygehusfællesskab og Hovedstadens Udviklingsråd nedlægges, at der sker en ny fordeling af de opgaver, der løses i den offentlige sektor, mellem kommuner, regioner og statslige myndigheder, og at antallet af skatteudskrivende niveauer reduceres fra tre til to.

Det foreliggende lovforslag udmønter den del af aftalen, der vedrører oprettelse af regionerne og nedlæggelsen af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab.

Kommunalreformen indebærer, at regionerne får ansvaret for sundhedsvæsenet og tillægges en række positivt afgrænsede opgaver i forhold til den regionale udvikling og i forhold til løsningen af opgaver, som den enkelte kommune ikke hensigtsmæssigt kan løse.

Med dette lovforslag skabes de fornødne lovgivningsmæssige rammer for regionernes etablering, geografi og styrelse. Forslaget indeholder således bestemmelser om den geografiske inddeling af regioner-

ne og en beskrivelse af regionernes opgaver. Lovforslaget indeholder tillige regler om regionernes styrelse. Lovforslaget indeholder desuden bestemmelser om etableringen af de nye regioner.

Lovforslaget indeholder samtidig bestemmelser, der nedlægger amtskommunerne, Hovedstadens Sygehusfællesskab og Hovedstadens Udviklingsråd.

2. Lovforslagets baggrund

Strukturen for løsningen af de offentlige opgaver i Danmark blev i store træk fastlagt med kommunalreformen i 1970. Der er siden sket væsentlige ændringer i de forudsætninger, som blev lagt til grund for indretningen af den kommunale sektor. I denne periode er der desuden sket en stigning i borgernes forventninger til kvaliteten og effektiviteten i de offentlige ydelser – ikke mindst på sundhedsområdet. Samtidig er de faglige og teknologiske forudsætninger for løsning af offentlige opgaver ændret.

Regeringen nedsatte på denne baggrund den 1. oktober 2002 en strukturkommission, der fik til opgave at tilvejebringe en teknisk og faglig analyse, der kunne udgøre et beslutningsgrundlag for ændringer i rammerne for løsningen af den offentlige sektors opgaver. Strukturkommissionen skulle således ifølge kommissoriet vurdere fordele og ulemper ved alternative modeller for indretninger af den offentlige sektor og på den baggrund komme med anbefalinger til ændringer, som er holdbare over en længere årrække.

Strukturkommissionen afgav sin betænkning i januar 2004. Kommissionen peger i betænkningen på en række svagheder i den nuværende struktur, som dels knytter sig til størrelsen af kommuner og amtskommuner, dels til opgavefordelingen mellem stat, amtskommuner og kommuner. Kommissionens analyser peger således på, at en stor del af de nuværende forvaltningsenheder er uhensigtsmæssigt små i forhold til den påkrævede opgaveløsning, at det på en række områder er svært at sikre en sammenhængende og koordineret indsats, og endelig at der kan identificeres problemer som følge af parallelle funktioner/opgaver fordelt på flere forvaltningsled. Kommissionens ana-